

Bologna Stocktaking

Boloņas Procesa panākumu izvērtējums

Prof. Andrejs Rauhvargers, Latvija
Izvērtējuma pētījuma darba grupas vadītājs

Karalienes Elizabetes II Konferenču centrs, Londona

2007. gada 17.-18. maijs

Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas panākumu izvērtēšanas pētījums

Pētījuma darba grupa

- Vadītājs - A Rauhvargers, Latvija
- Dalībnieki no valstīm:
Beļģijas (FI), Grieķijas, Igaunijas, Latvijas, Norvēģijas, Rumānijas, Slovēnijas, Turcijas, Vācijas,
- Dalībnieki no organizācijām:
Britu Boloņas sekretariāta, Eiropas Universitāšu Asociācijas, EURYDICE

**48 nacionālie ziņojumi no 46 valstīm,
kopapjoms ap 2500 lpp**

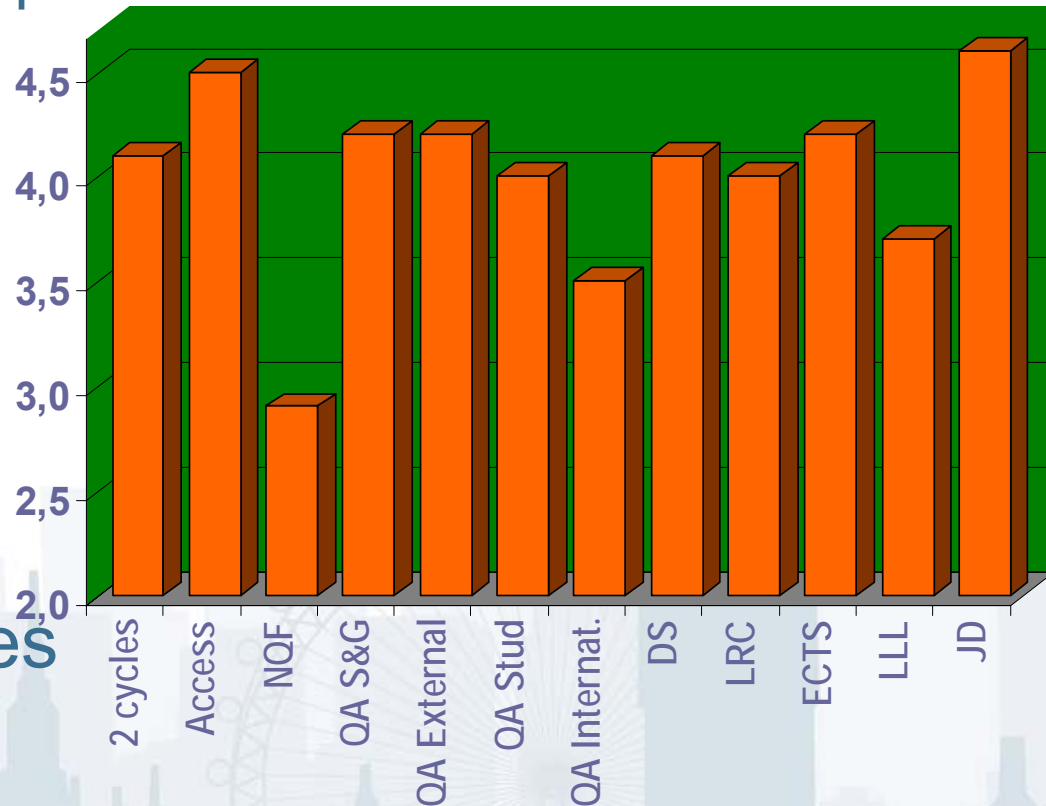
Informācijas salīdzinājums ar:

- EURYDICE datiem,
- EUA Tendences V ziņojumu
- ESIB Studentu pētījumu

Kvantitatīvie indikatori

Lielākais progress
kopš 2005:

- Studenti kvalitātes nodrošināšanā
- Pāreja starp cikliem
- Divciklu sistēmas ieviešana
- Ārējā QA

Grādu sistēma

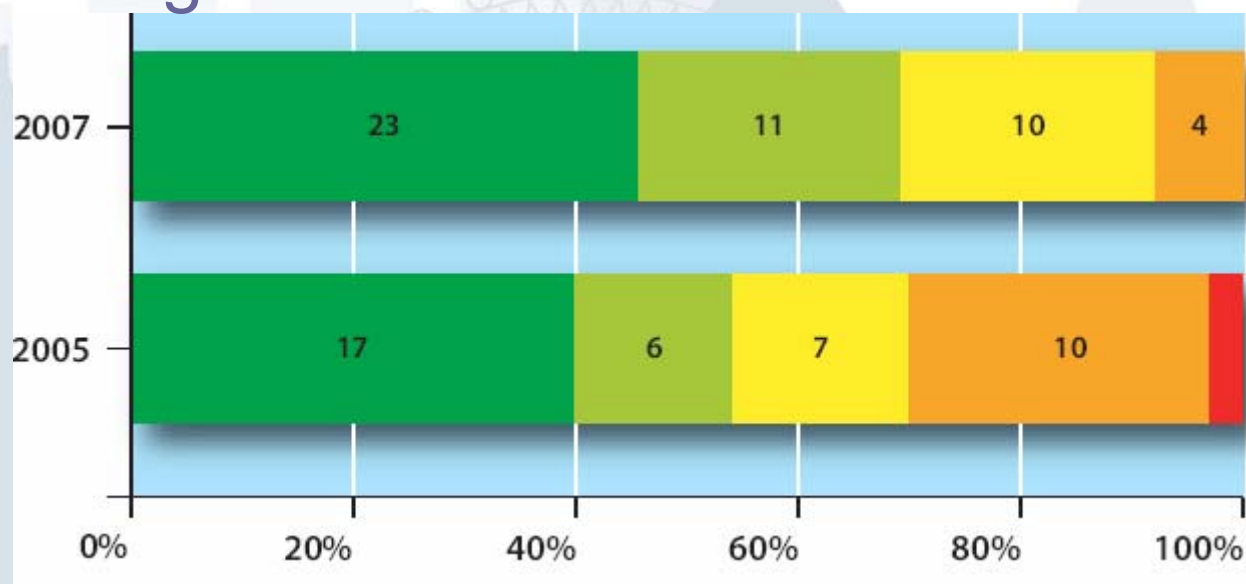
Divciklu sistēma

Kritēriji : zaļš >90%, oranžs <90%, sarkans 0%

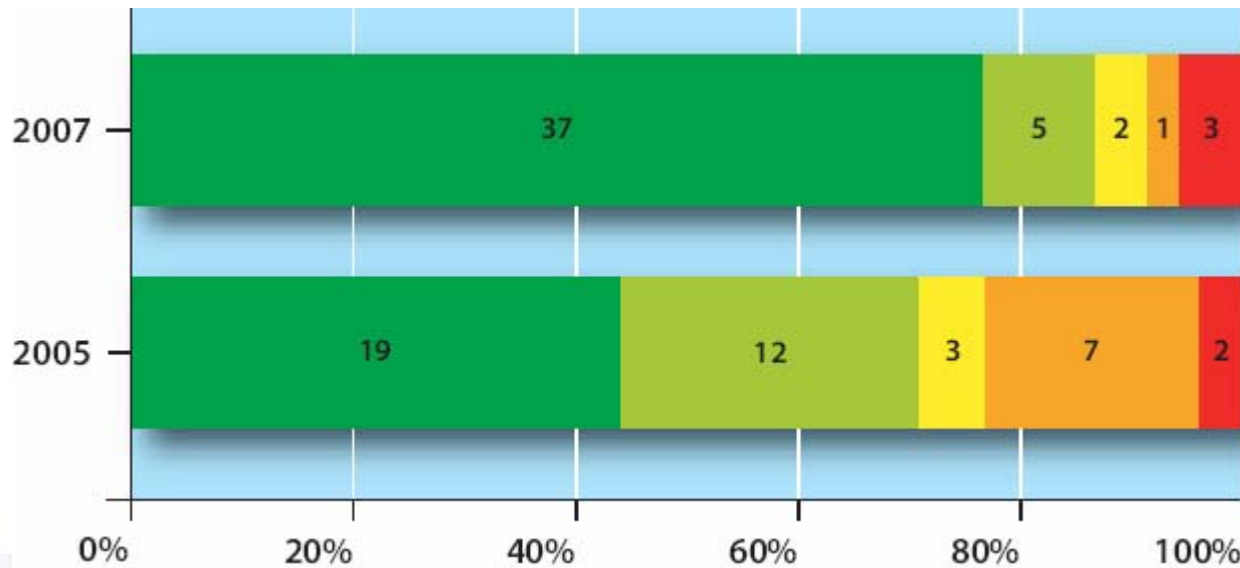
Rezultāti

- labs progress
- labs potenciāls pabeigšanai

LV- zaļš

2. Uzņemšana nākošajā studiju ciklā

*LV:
gaiši zaļš*

- Mazāk likumdošanas šķēršļu
- Papildkursi – lielākas iespējas vai traucējums?
- dažās valstīs 2 līmeņu bakalauri ar atšķirīgām tiesībām

Doktorantūra kā trešais cikls

- Vairumā valstu ir strukturētas doktorantūras programmas
- Doktorantu īpatsvars strukturētās programmās
100% - CY, DK, CZ, HU, IT, ISL, LV, LIE, LT, SL, TR,
88% - NO, 60% NL, 10%- ARM, 2-4% - UK, PT, UKR
- Nominālais doktorantūras studiju laiks: 3-4 gadi
4 gadi – Be-fl, FIN, LT,
- Īsākā: 2 gadi LIE un SWE, AT (vecajām progr.)
- Doktorantu darba kontrole – vairumā valstu atestācija reizi gadā, dažās reizi pusgadā vai reizi 2 gados
- Studiju kursi – virknē valstu 60 ECTS, ir arī 30 ECTS
- Kredītpunkti: 10 valstis - viscaur, 15 – stud.kursiem
- Starpdisciplinārās un pamatprasmes – ne visās valstīs

Absolventu nodarbināmība

Vai Eiropa zina savu absolventu nodarbinātību?

- Daudzas valstis var nosaukt tikai vispārējos bezdarba rādītājus
- Prognoze par absolventu nodarbināmību vairumā valstu ir optimistiska, ir norādes, ka absolventu nodarbinātību bieži nosaka situācijas maiņa ekonomikā
- Nodarbinātības izmaiņas var būt saistītas ar pārmaiņām pašā darba tirgū

Absolventu nodarbināmība

Cik % 1. cikla absolventu atrod darbu?

- profesionālie bakalauri vairāk aiziet darbā,
- akadēmiskie – vairāk turpina studēt
- visvairāk bakalauru aiziet darba tirgū tur, kur bakalaura maģistra sistēma pastāv ilgi (60-70%) vismazāk – Krievijā un Ukrainā – 2-5%

Studijas nākošajā ciklā turpina:

- Universitāšu bakalauri 80-100%
- Profesionālie bakalauri 10-15%

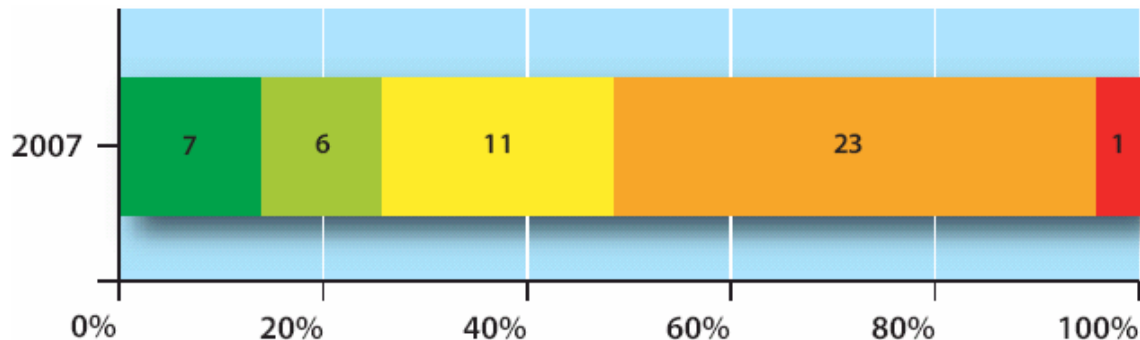
Pāreja uz nākošo ciklu

Studijas nākošajā ciklā turpina:

Universitāšu bakalauri 80-100%

Profesionālie bakalauri 10-15%

Kvalifikāciju ietvarstruktūras

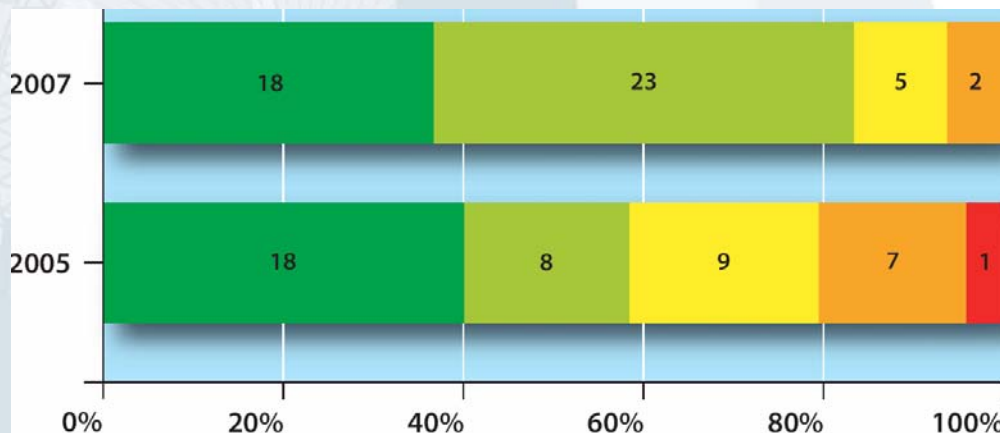

- Jauns princips – tādēļ rezultāti vājāki nekā citos indikatoros
- Visas valstis ir uzsākušas darbu
- Pusē valstu ir vismaz ietvarstruktūras projekti,
- Tikai dažās valstīs ietvarstruktūra ir gatava un apstiprināta
- Valstis sūdzas par divu ietvarstruktūru radīto apjukumu
- **QF veidošanai jāpieiet integrēti:**
 - QA, īpaši iekšējā kultūra;
 - ECTS;
 - Atzīšana, tajā skaitā iepriekš iegūtas izgl.
 - Elastīgo studiju ceļu veidošana

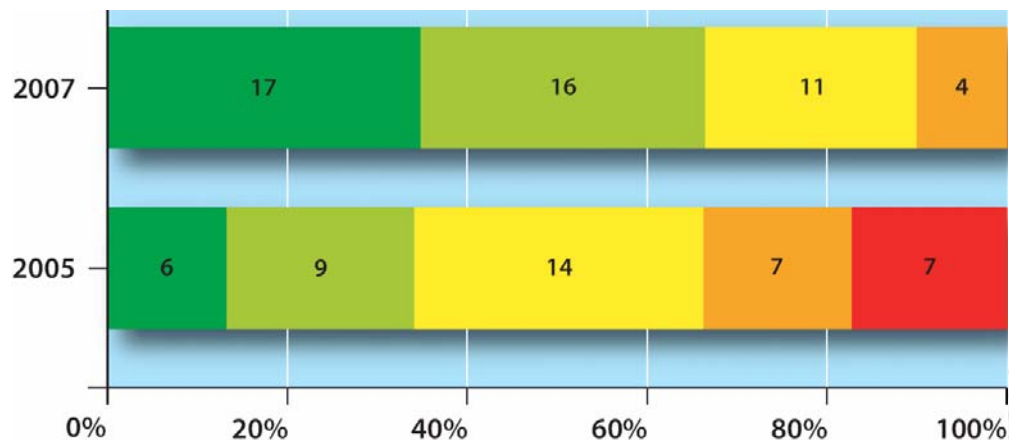
*LV:
dzeltens (3)*

Ārējā kvalitātes nodrošināšana

- Viens no labākajiem rezultātiem, ārējā QA veidojas visās valstīs

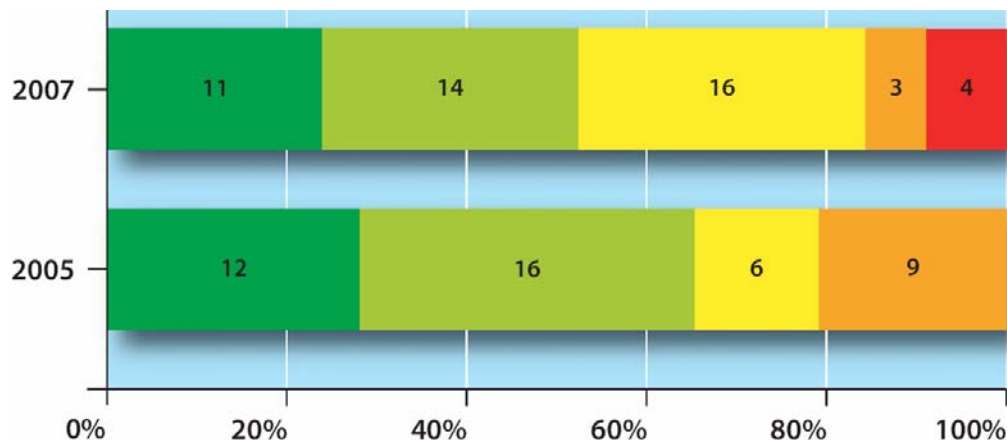
Studentu līdzdalība QA

LV: zaļš

Lielākā izaugsme kopš 2005. gada

Starptautiskā līdzdalība kvalitātes nodrošināšanā

LV: zaļš

- finansu aspekti un
- valodas jautājums

ESV ieviešana kvalitātes nodrošināšanā

Indikators rāda tikai to, ka

- 1/3 valstu QA sistēma jau atbilst ESV,
- Visas valstis ir uzsākušas darbu pie ESV ieviešanas

LV:
gaiši zaļš

Secinājumi par kvalitātes nodrošināšanu

- Struktūras kvalitātes nodrošināšanai jau ir izveidotas
- Vel ir daudz darāmā ESV ieviešanai

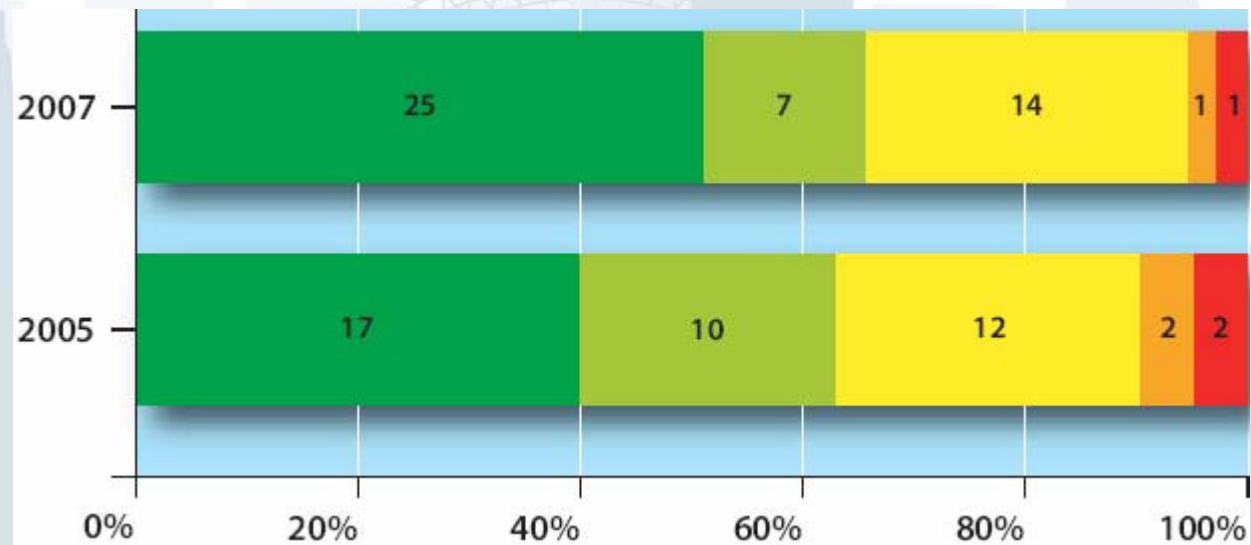
Galvenie uzdevumi

- Izveidot patiesu kvalitātes pilnveides kultūru augstskolās
- Reāli saistīt kvalitātes nodrošināšanu ar studiju rezultātiem

Diploma pielikums:

- labs progress,
- 2/3 studentu Eiropā jau saņem DP
- jāpārbauda, vai tas ir "īstais" Eiropas DP
- jāievieš skaidrība par trešo (un pirmo) ciklu

LV: zaļš

ECTS tiek izmantota

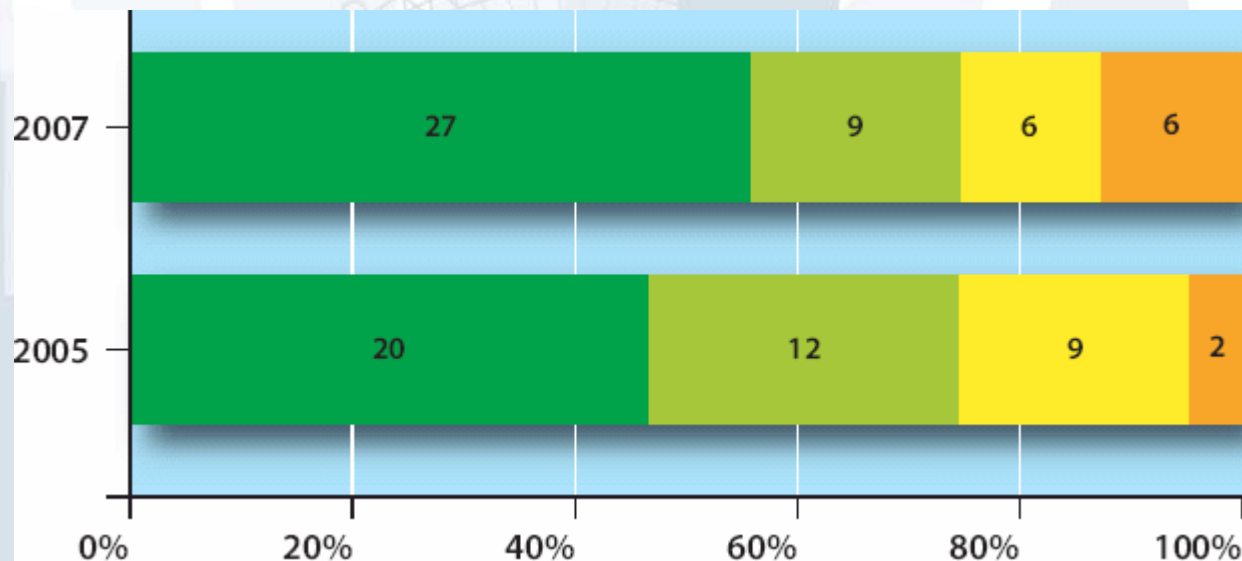
- gan kredītpunktu pārnesei
- gan kredītpunktu uzkrāšanai

LV: gaiši zaļš

Uzdevums

- saistīt kredītpunktus ar studiju rezultātiem

Lisabonas konvencija

LV: zaļš

31

5

1

3

6

- Daudzas valstis tikko izmainījušas likumdošanu, ieviešot principus
- Dažas no valstīm, kas nav ratificējušas, cenšas ievērot principus
- Milzīgas atšķirības procedūrās un pieejās

Jādara:

- Jānodrošina principu ievērošana autonomās augstskolās
- Jānodrošina saskaņotība procedūrās Eiropas mērogā
- Jāizplata labākā prakse

Kopīgo grādu izveide un atzīšana

LV: gaiši zaļš

Liela daļa valstu kopš 2005. izmainījušas
likumdošanu

Maz informācijas par faktisko kopīgo grādu
skaitu

Elastīgie studiju ceļi

- tiek atšķirīgi izprasti jēdzieni “iepriekšējas izglītības atzīšana” un “elastīgi studiju ceļi”
- Dažās valstīs augstskolā uzņem bez tipiskajām uzņemšanas kvalifikācijām
- Nosacījumi – minimālais vecums, pieredze noteiktai sociālai grupai, darba pieredze, īpašs iestājekšāmens
- Elastīguma elementi ir visur, bet galvenokārt attiecībā uz laika organizāciju – studijas vakaros, svētdienās, tālmācībā
- Gandrīz visur attīstās e-izglītība
- Tikai dažām valstīm ir patiesi elastīgi studiju ceļi ar kredītpunktu ieguvu par ārpus formālās sistēmas apgūto

Iepriekš apgūtas izglītības atzīšana (RPL)

Kritēriji zaļai krāsai

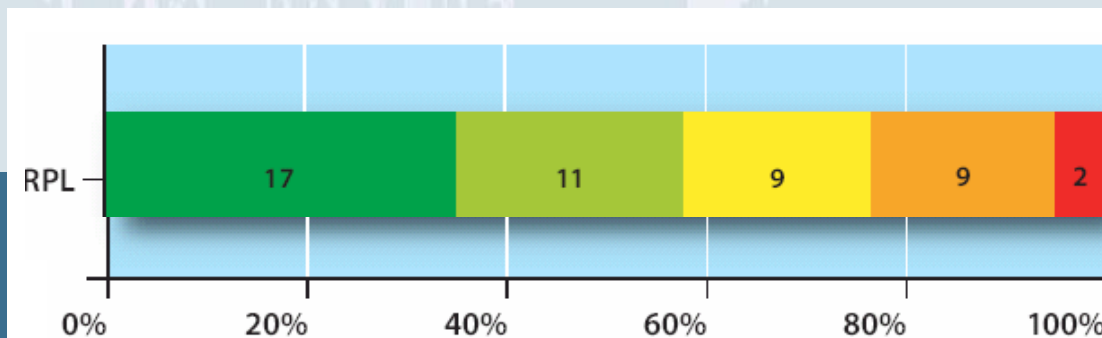
Pastāv RPL procedūras vai politikas vadlīnijas

- 1) uzņemšanai augstskolā
- 2) kredītpunktu piešķiršanā

Valstu atbildes demonstrē lielu neizpratni. .

- RPL virknē valstu ir agrīnā attīstības stadijā

LV: dzeltens

Labākie rezultāti:

- 3 ciklu ieviešana ▪ pāreja starp cikliem
- Ārējā QA ▪ Studentu līdzdalība
- Diploma pielikums ▪ ECTS

Daudz darāmā:

- Kvalifikāciju ietvarstruktūras
- kvalitātes kultūra augstskolās
- starptautiskā līdzdalība QA
- Diplomatzīšana

Pieeja:

- *Jāsaista dažādie darbības virzieni*
- *Jācentrējas uz studentiem un studiju rezultātiem*

Rekomendācijas valstīm

- Panākt progresu visos darbības virzienos, arī tajos, kuros tas ir grūti
- Koncentrēties uz kvalifikāciju ietvarstruktūru izveidi līdz 2010.
- Saistīt darbu pie QF ar citiem darba virzieniem QA, ECTS, elastīgi studiju ceļi, mūžizglītības atzīšana
- Turpināt darbu nacionālo diplomatzīšanas plānu izpildei

	Degree system			Quality Assurance				Recognition			LLL	Joint
Country	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Italy	Green	Green	Yellow	Light Green	Light Green	Light Green	Light Green	Green	Red	Light Green	Light Green	Green
Latvia	Green	Light Green	Yellow	Light Green	Green	Green	Green	Green	Green	Light Green	Yellow	Light Green
Liechtenstein	Green	Green	Orange	Light Green	Light Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Light Green
Lithuania	Green	Light Green	Orange	Light Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	Light Green	Light Green	Light Green
Luxembourg	Light Green	Green	Orange	Light Green	Green	Light Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green
Malta	Green	Green	Light Green	Yellow	Light Green	Light Green	Yellow	Yellow	Light Green	Green	Orange	Light Green
Moldova	Yellow	Orange	Orange	Light Green	Light Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Yellow	Orange	Light Green
Montenegro	Light Green	Yellow	Orange	Yellow	Yellow	Orange	Red	Yellow	Orange	Light Green	Orange	Light Green
Netherlands	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Light Green	Red	Green	Yellow	Light Green
Norway	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Poland	Light Green	Green	Orange	Green	Green	Green	Light Green	Green	Green	Green	Orange	Light Green
Portugal	Yellow	Green	Green	Light Green	Light Green	Light Green	Green	Green	Green	Yellow	Green	Light Green
Romania	Light Green	Green	Light Green	Light Green	Light Green	Light Green	Yellow	Green	Green	Green	Light Green	Light Green
Russia	Orange	Light Green	Yellow	Light Green	Light Green	Light Green	Yellow	Orange	Light Green	Green	Light Green	Light Green
Serbia	Light Green	Yellow	Yellow	Green	Light Green	Light Green	Yellow	Green	Light Green	Green	Yellow	Light Green
Slovakia	Green	Green	Orange	Green	Green	Light Green	Green	Light Green	Green	Green	Red	Light Green
Slovenia	Orange	Green	Orange	Light Green	Yellow	Light Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Light Green
Spain	Yellow	Green	Orange	Light Green	Green	Yellow	Light Green	Yellow	Red	Light Green	Light Green	Light Green
Sweden	Orange	Green	Light Green	Green	Green	Green	Light Green	Green	Green	Green	Green	Light Green
Switzerland	Light Green	Light Green	Orange	Green	Light Green	Light Green	Light Green	Green	Green	Green	Yellow	Light Green
The FYROM	Yellow	Green	Orange	Light Green	Yellow	Orange	Yellow	Yellow	Green	Orange	Orange	Light Green
Turkey	Green	Green	Yellow	Green	Light Green	Light Green	Yellow	Light Green	Light Green	Green	Yellow	Light Green
Ukraine	Green	Green	Orange	Yellow	Light Green	Green	Orange	Red	Green	Light Green	Green	Light Green
UK – EWNI	Green	Green	Green	Green	Green	Light Green	Light Green	Yellow	Green	Orange	Green	Light Green
UK –Scotland	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Light Green	Light Green	Green	Green	Green	Light Green

> DEGREE SYSTEM <

1. Stage of implementation of the first and second cycle
2. Access to the next cycle
3. Implementation of national qualifications framework

> QUALITY ASSURANCE <

4. National implementation of *Standards and Guidelines for QA in the EHEA*
5. Stage of development of external quality assurance system
6. Level of student participation
7. Level of international participation

LATVIA

> RECOGNITION OF DEGREES AND STUDY PERIODS <

8. Stage of implementation of diploma supplement

9. National implementation of the principles of the Lisbon Recognition Convention

10. Stage of implementation of ECTS

> LIFELONG LEARNING <

11. Recognition of prior learning

> JOINT DEGREES <

12. Establishment and recognition of joint degrees

Darbi, kas jādara Latvijā

- Kvalifikāciju ietvarstruktūras
- Mūžizglītības atzīšana
- Iekšējā kvalitātes kultūra
- Pāreja uz ECTS un kredītpunktu saistība ar studiju rezultātiem
- Kopīgo grādu izveide
- Pāreja uz nākošo ciklu

Lielākā daļa uzdevumu saistās ar
studiju rezultātu formulēšanu -
programmām un katram atsevišķam kursam

- **Kvalifikāciju ietvarstruktūras**
- **Mūžizglītības atzišana**
- **lekšējā kvalitātes kultūra**
- **Pāreja uz ECTS un kredītpunktu saistība ar studiju rezultātiem**

-
- Kopīgo grādu izveide
 - Pāreja uz nākošo ciklu

GRAND STOCKTAKING

Paldies par uzmanību!